

Datum: 5 juli 2016

Hoort bij collegeadvies nummer: 271718

Datum raadsvergadering: 27 oktober 2016

Portefeuillehouder: A. Vermeulen

Onderwerp

samenwerking bedrijfsvoering gemeenten Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten

Voorgesteld besluit

De raad besluit:

1. het college toestemming te geven voor het aangaan van de Regeling zonder meer en hiermee de samenwerking mogelijk te maken tussen de gemeenten Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten op de taakvelden Financiën, ICT, Juridische zaken en P&O.
2. het college op te dragen om de raad door middel van de reguliere planning en control instrumenten periodiek te informeren over de voortgang van de samenwerking.

I Inleiding

Waarom samenwerken

De gemeente Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten willen op vier taakvelden van de bedrijfsvoering intensief samenwerken: Financiën, ICT, Juridische zaken en P&O. Door het samenvoegen van de werkzaamheden op deze vier taakvelden, bundelen we de krachten en kunnen we elkaar versterken. We geven invulling aan de vier k's: kwaliteit dienstverlening, kwetsbaarheid verminderen, kosten besparen en kansen voor personeel.

Inmiddels zijn er diverse stappen gezet:

- Vaststelling Startdocument Regionale Samenwerking Bedrijfsvoering (jan. '15).
- Vaststelling notitie "De volgende stap na startdocument" (april '15).
- Uitwerking vier businesscases (ICT, Financiën, P&O en Juridisch) (dec. '15).
- Instemming van de vier colleges om met voorbereidende werkzaamheden te starten (o.a. aanbesteding PSA en harmoniseren financieel rekeningschema) (maart '16).
- Voorgenomen besluit van de vier colleges op de samenwerking bedrijfsvoering (april '16).

Hoe gaan we samenwerken

De samenwerking komt organisch tot stand door het "gewoon" te doen. De vier businesscases laten zien dat er op alle vier de k's resultaten te behalen zijn. Om uitvoering te kunnen geven aan de businesscases is het nodig om tussen de vier gemeente een aantal afspraken te maken. Deze afspraken zijn vastgelegd in de "Regeling zonder meer". De regeling zonder meer is geen rechtspersoon, geen bestuursorgaan en kent geen begroting. De verantwoordelijkheden van de gemeenteraden en de colleges veranderen niet. Ook blijven alle medewerkers in dienst van de eigen gemeente. Dit sluit aan bij de eerder vastgestelde uitgangspunt om slim samen te werken, niet te kiezen voor een zware rechtsvorm en geen onnodige bureaucratie te veroorzaken.

Dit voorstel betreft een uitwerking waarbinnen de samenwerking verder vorm kan krijgen en de businesscases geïmplementeerd kunnen worden. Dit is in bijlage 1 en 2 verder

uitgewerkt. Bovendien is als bijlage 3 het advies van de OR toegevoegd en als bijlage 4 is Fiscaal standpunt van de belastinginspecties.

II Beoogd effect

De vier gemeenten werken samen op het onderdeel Bedrijfsvoering met als doel het waarborgen van de kwaliteit van de dienstverlening door het delen van kennis en expertise, continuïteit te waarborgen, ontwikkelingsmogelijkheden voor het personeel te vergroten en kosten te besparen.

Om dit mogelijk te maken zijn vier businesscases uitgewerkt waarin is omschreven op welke taken op korte en lange termijn kan worden samengewerkt. Tevens zijn de benodigde investeringen en besparingen in beeld gebracht. Daarnaast zijn er overkoepelende thema's uitgewerkt zoals:

- Organisatievorm
- Werkgeverschap
- Aansturing
- Financiën

III Organisatievorm

In de startnotitie van januari 2015 is gekozen om slim samen te werken en niet te kiezen voor een zware gemeenschappelijke regeling (geen rechtspersoon met een eigen bestuur). Uitgangspunt is dat juridisch alleen datgene vastgelegd wordt dat nodig is om de afspraken over de samenwerking goed te kunnen regelen en hierbij geen onnodige bureaucratie te creëren. Ook het behouden van eigen identiteit en cultuur voor de individuele gemeente is één van de belangrijke uitgangspunten geweest bij de keuze van deze organisatievorm. De Regeling zonder meer sluit goed aan bij de vastgestelde uitgangspunten van januari 2015.

Door de werkgroep Juridische Zaken is geadviseerd om de samenwerking publiekrechtelijk te organiseren in de vorm van een Gemeenschappelijke regeling zonder meer, de lichtste publiekrechtelijke vorm van samenwerking. De verantwoordelijkheden van de colleges en gemeenteraden veranderen niet en de medewerkers blijven in dienst van de eigen gemeente. Bovendien is er bij deze publiekrechtelijke vorm minder risico op negatieve fiscale gevolgen, zoals BTW en Vennootschapsbelasting dan bij privaatrechtelijke vormen van samenwerking, zoals het aangaan van dienstverleningsovereenkomsten of het werken op detachingsbasis e.d.

De Gemeenschappelijke regeling zonder meer vindt impliciet zijn grondslag in de Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 1) en behelst niet meer dan het maken van afspraken op basis waarvan wordt samengewerkt zonder dat een rechtspersoon of een eigen bestuur hoeft te worden opgericht of met een eigen begroting hoeft te worden gewerkt. Deze afspraken worden gegoten in de vorm van een "regeling zonder meer". Voor het aangaan van de Regeling zonder meer door het college is o.g.v. art. 1 lid 2 Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming van de gemeenteraad nodig. Om de gemeenteraden goed op de hoogte te stellen van de stand van zaken van de samenwerking, zoals de uitkomsten van de Businesscases en de uitwerking van de overkoepelende vraagstukken, is een gezamenlijke bijeenkomst op 23 maart jl. gehouden. De planning is dat de gemeenteraden de stukken geagendeerd krijgen in oktober 2016.

IV Advies Ondernemingsraden

Voorafgaand aan het advies hebben de WOR bestuurders een overleg gevoerd met het OR- en op 27 mei. Vervolgens hebben de ondernemingsraden een positief advies uitgebracht. Naar aanleiding van het overleg en het advies zijn aanpassingen/aanscherpingen gedaan op de stukken, onder andere op het gebied van monitoring, financiën (terugverdiendtijd) en de

invulling van de evaluatie na twee jaar.

V Risico's en risicobeheersing

De ontwikkeling van de financiën van de BLNP-samenwerking zullen nauwlettend worden gemonitord worden op de vier K's (kwaliteit, kwetsbaarheid, kansen voor personeel en kosten). Aan de financiën van de BLNP-samenwerking zitten risico's rond alle k's. Deze risico's zullen gaandeweg het samenwerkingstraject gemonitord dienen te worden. Het is hierbij belangrijk de komende 2 jaar de projectstructuur wordt gehandhaafd. Door het management en de stuurgroep zal worden gestuurd op de uitgangspunten om eventuele risico's te beperken of afdoende beheermaatregelen in te zetten. Verder is relevant dat de gemeenteraad grip heeft op eventuele risico's. Als er bijvoorbeeld extra investeringen noodzakelijk zijn dan lopen deze via de begrotingen van de individuele gemeenten. Via het budgetrecht van de gemeenteraad moet iedere gemeenteraad toestemming geven voor deze investering.

VI Monitoring

In de vier businesscases zijn de te verwachten resultaten benoemd. Het is van belang om gedurende de uitvoering van de businesscases met enige regelmaat te meten wat de voortgang is van alle vier de k's (verhogen van de kwaliteit, verlagen van de kwetsbaarheid, vergroten van kansen voor de medewerkers en verlagen van de kosten en behalen van besparingen). Op basis hiervan kan worden bepaald in hoeverre de resultaten worden behaald. Het doel van monitoring is:

- bepalen of de verwachte resultaten worden behaald op de vier k's;
- beoordelen of bijsturing nodig is;
- om verantwoording af te leggen;
- welke risico's of kansen ontstaan.

Wat er in ieder geval gemonitord gaat worden:

- in hoeverre bovengenoemde resultaten op de vier k's worden behaald;
- hoe de samenwerking als geheel verloopt;
- wat de prestaties van de vier gemeenten individueel zijn.

De resultaten voor wat betreft financiën zijn meetbaar. In de toelichting zijn hiervoor berekeningen gemaakt en aannames gedaan. De aanname is dat de structurele besparingen voor de vier gemeenten oplopen tot € 384.000 in 2020. Op basis van de geraamde besparingen kunnen de te maken kosten binnen circa 3 jaar worden terugverdiend. Hierbij is het goed om te benadrukken dat de weergegeven cijfers gebaseerd zijn op de gegevens die nu in de Businesscase zijn opgenomen. De benodigde investeringen en de te realiseren voordelen zijn afhankelijk van de verdere invulling en uitvoering van de BLNP-samenwerking en de keuzes die met betrekking tot deze samenwerking gemaakt worden. Over de voortgang van de benodigde investeringen in relatie tot besparingen wordt gerapporteerd in de individuele P&C cycli van de vier gemeenten. De raad wordt door middel van de normale planning en control instrumenten periodiek geïnformeerd over de voortgang van de samenwerking.

VII Communicatie

De betrokken medewerkers bedrijfsvoering van de vier gemeenten zijn goed op de hoogte van de samenwerking. Via een persbericht zal extern worden gecommuniceerd.

VIII Planning

Na toestemming van de raden van de vier gemeenten nemen de colleges op 15 november 2016 een definitief besluit over de samenwerking en kan op 1 januari 2017 de samenwerking bedrijfsvoering Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten formeel van start gaan.

Bijlagen:

1. toelichting samenwerking en regeling zonder meer
2. Regeling zonder meer
3. Advies OR
4. Fiscaal standpunt belastinginspecties

Het college van de gemeente Leusden,

E.D. Luchtenburg
directeur-secretaris

drs. A. Vermeulen
burgemeester

De raad van de gemeente Leusden;

gelezen het voorstel van het college d.d. 5 juli 2016 nummer 271731

b e s l u i t :

1. het college toestemming te geven voor het aangaan van de Regeling zonder meer en hiermee de samenwerking mogelijk te maken tussen de gemeenten Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten op de taakvelden Financiën, ICT, Juridische zaken en P&O;
2. het college op te dragen om de raad door middel van de reguliere planning en control instrumenten periodiek te informeren over de voortgang van de samenwerking.

Aldus besloten door de raad van de gemeente
Leusden in zijn openbare vergadering van 27 oktober 2016

E. Boers
Interim griffier

drs. A. Vermeulen
voorzitter